

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina nuo 1948 m.

SESTADIENIS

Nr. 61 (4101)

Anykščiai,

1980 m. gegužės mėn. 24 d.

Kaina 2 kap.

LKP Anykščių rajono komitete

Apibendrinti ataskaitų ir rinkimų liaudies kontrolės grupėse ir postuose rezultatai

LKP Anykščių rajono komiteto biuras, apibendrinęs ataskaitų ir rinkimų liaudies kontrolės grupėse ir postuose rezultatus, priėmė šiuo klausimu nutarimą, kuriame pažymėta, jog ataskaitos ir rinkimai rajono liaudies kontrolės grupėse ir postuose vyko sutinkamai su įstatymu „Dėl liaudies kontrolės TSR Sąjungoje“, dalykiškai aptariant svarbiausius uždavinius, nubrėžtus TSKP CK nutarime „Dėl partinio vadovavimo liaudies kontrolės organams Latvijos TSR“ ir TSKP Centro Komiteto 1979 m. lapkričio plenumo nutarimuose.

Ataskaitiniuose rinkimuose susirinkimuose, kurie vyko šių metų balandžio-gegužės mėnesių laikotarpiu, rajone buvo išrinkta 86 liaudies kontrolės grupės ir 21 postas, kurie jungia 1574 liaudies kontrolerius. Liaudies kontrolerių sudėtyje — 321 darbininkas, 670 kolūkiečiai, 41,3 procento visų kontrolerių sudaro komunistai.

LKP rajono komiteto biuro nutarime pažymėta, jog pagerėjo liaudies kontrolerių sudėtis pagal išsilavinimą: dabar 217 kontrolerių

turi aukštąjį ir nebaigtą aukštąjį, 806 — specialų vidurinį ir vidurinį išsilavinimą, liaudies kontroleriais daugiau išrinkta liaudies ūkio specialistų. Žymiai pagerėjo liaudies kontrolės grupių pirmininkų kokybinė sudėtis: iš jų 72 proc. yra liaudies ūkio specialistai, daugiau kaip 95 procentai turi įgiję aukštąjį, spec. vidurinį ir vidurinį išsilavinimą, 91,3 proc. pirmininkų šiuo metu yra pirminių partinių organizacijų sekretorių pavaduotojai arba partinių biurų nariai.

Ataskaitiniai — rinkiminiai liaudies kontrolės grupių susirinkimai, kaip pažymėta LKP rajono komiteto biuro nutarime, daugelyje kolektyvų praėjo organizuotai, aktyviai aptariant kontrolės veiksmingumo didinimo, viešumo gerinimo, reiklumo ir drausmingumo skiepijimo klausimus bei kritiškai ir savikritiškai vertinant liaudies kontrolerių veiklą. Gerai buvo pasiruošta ir aktyvumo aplinkoje organizuotai ataskaitiniai susirinkimai praėjo „Anykščių šilelio“, „Gin-

taro“, „Gimtiosios žemės“, „Lenino keliu“, M. Melnikaitės, Svėdasų kolūkiuose, Anykščių mechanizuotos kolonos, Vyno pramonės gamybinio susivienijimo ir kituose darbo kolektyvuose.

Tačiau Naujasodžio tarybinio ūkio, veltinių vėlimo fabriko „Spartakas“ ir kai kurios kitos pirminės partinės organizacijos dar nepakankamai rūpinasi liaudies kontrolės grupių darbo tobulinimu, atskirų komunistų — liaudies kontrolerių visuomeninio aktyvumo didinimu. Atskiruose gamybinuose kolektyvuose vis dar yra silpnas liaudies kontrolės grupių ir postų ryšys su „Komjaunimo prožektoriaus“ būriais, neužtikrinamas platus kontrolės viešumas bei šio darbo nuoseklumas ir efektyvumas.

LKP rajono komiteto biuras įpareigojo rajono Liaudies kontrolės komitetą apibendrinti ataskaitinių rinkimų susirinkimų metu pareikštas kritines pastabas rajoninių organizacijų atžvilgiu, kontroliuoti šių pastabų realizavimo eigą ir apie pri-

Važiuojant iš rajono centro Svėdasų link, į akis krenta paplėtėję tiesios ir styga pasodintų bulvių vagos.

— Tai Rimanto Merkio darbas, — paaiškino Svėdasų kolūkio vyr. agronomas Kazys Ropius. — Šis vyras pernai pripažintas respublikoje bulvių auginimo socializmo nugalėtoju, apdovanotas.

Ne kiekvienas šio kolūkio mechanizatorius, sodinęs bulves, įgudimu prilygo Ri-

mantui. Bet visi stengėsi dirbti atidžiai, kruopščiai. Tykiai išriklavus vagas, lengviau dabar prižiūrėti bulvių pasėlius.

Jau bus trys savaitės, kai pasodintos bulvės. Būtenų brigadoje, kuriai vadovauja brigadininkas Juozas Ivanauskas. Šios brigados kaupuose itin gerai peržiemojo sėkliniai gumbai: jie buvo įpilami į sėkladėžes nemaž neapdygę. Nors pasitaikė vėsūs orai, bet dirvoje bulvės jau išleido centimetro ilgio daigus. Dygsta ir piktžolės: šen bei ten šviežiai atkastose žemėje driekiasi jų balti siūlelėliai. Pačiu laiku į šią dirvą pasuko mechanizatorius Antanas Kulvietis kaupit ir akėti pasėlių.

Svėdasiečiai augina bulvių net 240 hektarų — daugiau, negu kitame kurlame rajono kolūkyje. Visas jas kolūkiečiai laiku pasodino ir iš karto pasirūpino pasėlių priežiūra. Trys mechanizatoriai — Almantas Kazlauskas, Antanas Matulevičius ir Aleksas Vilutis — hematant nupurškė visą 240 ha plotą šimazinu. Pasėlius kaupia ir akėja, greta jau minėto A. Kulviečio, dar trys traktorininkai — Jonas Kavoliūnas, Juozas Šlinis ir Rimantas Zabarskas. Kadangi laukuose apstu elektros ir telegrafų linijų stulpų, pasėlių kaupėjams tenka vairuoti traktorius nepaprastai atidžiai, tiesiog melstriškai. Po 7–8 dienų mechanizatoriai grįš atgal į tuos pačius laukus ir pasėlius kaups bei akės antrą kartą.

Pernai J. Ivanausko brigadoje iš kiekvieno hektaro buvo prikasta po 206 centnerius bulvių, ne ką žemesnis jų derlingumas buvo ir visame kolūkyje. Gausų bulvių derlių svėdasiečiai pasirūpė užauginti ir šiemet.

Kolūkyje spręstinos dar dvi bulvių derliaus didinimo

ir jų savišalios mašinimo problemos. Neturint tipinės gumbų saugyklos, dalis bulvių sėklos, laikomos šakniavaisių sandėlyje, per žiemą apdygsta, apgenda. Reikėtų artimiausiais metais pradėti saugyklos statybą, įrengiant joje efektyvią ventiliacijos sistemą, našius gumbų krovinio mechanizmus.

Svėdasų laukai lygūs, čia daugiausia lengvi presmėliai, bet bulvių kombainus našlau panaudoti trukdo akmenų gausumas. Kol jų rinkimui nebus įsigyta efektyvių mechanizmų, šią klūtį bus sunku įveikti.

Palyginti nedidelį bulvių plotą — 60 hektarų — šiemet augina androniškiečiai. Mechanizatoriai Vytautas Morkūnas ir Aigis Vanagas laiku jas pasodino. Androniškiečiai kolūkyje bulvėms skirtingos dirvos klek sunkesnės, todėl sodinamųjų noragali smigo negiliai, kur-ne-kur gumbai liko bemaž neužpilti žemėmis. Į tai atsižvelgiant, prižiūrėti pasėlius. Mechanizatorius A. Vanagas pirmą kartą bulves tik kaupia, gilindamas vagas. Antrą kartą grįžęs į tą patį lauką, jis prie kultivatoriaus prikabinęs ir akėja. Palyginti nedidelį bulvių plotą įstengs prižiūrėti vienas darbštas mechanizatorius. Šimazinu šiuos pasėlius sparčiai nupurškė traktorininkai Vilus Svirkevičius ir Laimutis Budreika.

Kruopščiai prižiūradami bulvių pasėlius, jų auginimojai stengiasi įveikti nepalankių orų pasekmes, išauginti socialistiniuose įsipareigojimuose numatytą gausų gumbų derlių.

J. MIKALAJONAS
Žemės ūkio mokslų kandidatas,
D. BINKYS
Rajono Spaudos centro narys

Pranešimai apie kovų ir pergalių kelią

Ruošiantis reikšmingam jubiliejui — Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje 40-mečiui, rajono gamybinuose kolektyvuose, organizacijose ir mokyklose rengiami pranešimai, pokalbiai apie lietuvių tautos nueitą šlovingą kovų ir pergalių kelią, apie tarybinių tautų stiprėjančios draugystės ir bendradarbiavimo išdavoje mūsų respublikoje. Anykščių krašte ir atskiruose kolektyvuose pasiektus didelius laimėjimus pramonės, žemės ūkio, liaudies švietimo, kultūros ir kitose srityse.

Praeitą trečiadienį, vienlingos politinės dienos renginių metu, įvyko rajono vadovaujančių partinių ir tarybinių darbuotojų susitikimai su rajono vidurinių ir kai kurių aštuonmečių mo-

kyklų pedagogais ir moksleiviais. Susirinkimuose rajono atsakingi darbuotojai surengė pranešimus, plačiau apžvelgdami socializmo kelią pasirinkusios lietuvių tautos kovą už šviesų rytojį. Lietuvos Komunistų partijos nueitą šlovingą pergalių kelią, tarybinės santvarkos metais iškovotus respublikoje reikšmingus laimėjimus ekonominio ir socialinio vystymo srityse.

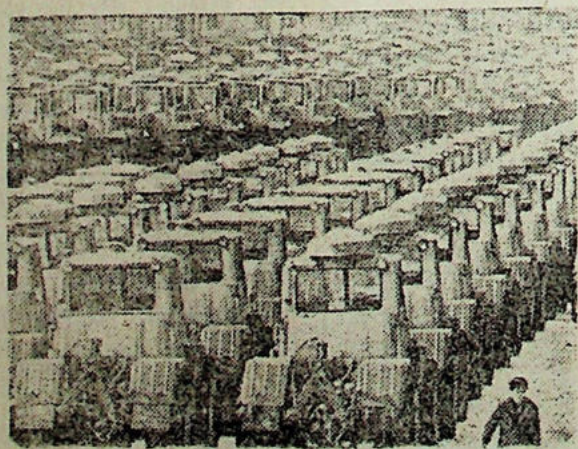
Partijos Anykščių rajono komiteto pirmasis sekretorius J. Peseckas susitiko su Anykščių antros vidurinės mokyklos pedagogais ir moksleiviais, Anykščių rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas A. Budavičius lankė Sklemonių vidurinėje mokykloje, LKP rajono ko-

miteto sekretorius J. Dallydė — Viešintų vidurinėje mokykloje.

Susitikime su Troškūnų proftechninės mokyklos kolektyvu dalyvavo LKP rajono komiteto biuro narys, rajono Žemės ūkio valdybos viršininkas A. Dačiulis, LKP komiteto biuro narys, rajono Liaudies kontrolės komiteto pirmininkas B. Tankūnas susitiko su Kurklių vidurinės mokyklos pedagogais ir moksleiviais.

Politinės dienos renginiuose taip pat buvo aptarti jaunosios kartos mokymosi ir komunistinio auklėjimo problemos, moksleivių internacionalinio ir patriotinio auklėjimo, darbinų įgūdžių skiepimo, profesinio orientavimo ir kiti aktualūs klausimai.

4

CHARKOVAS. Apie 850 susivienijimo „S. Ordžonikidzės Charkovo traktorių gamykla“ darbininkų įvykdė asmenines penkmečio užduotis. Už laimėjimus Visasąjunginiame socialistiniame lenktyniavime, pasiektus 1979 metais, susivienijimo kolektyvas apdovanotas TSKP CK, TSRS Ministrų Tarybos, VPSCT ir VLKJS pereinamąja Raudonąja vėliava.

Kiekvieną mėnesį susivienijimas didina galingų traktorių T-150K gamybą. NUOTRAUKOJE: galavos produkcijos aikštelė; šaltkalvis surinkėjas, pirmąją šios pamainos partgrupą V. Galmazda (dešinėje) duoda interviu gamyklos radijo laidų redaktoriui I. Sechovcovui.

M. Turo (TASS) nuotr.

Pusė ūkių — be vienkiemių

„Standien kalmo statyba yra labai svarbi socialinių problemų sprendimo grandis. Partija tvirtai laikosi kurso iš pagrindų pagerinti butų ir kultūrinės bei buitines sąlygas kaime“.

Iš draugo L. Brežnevo pranešimo TSKP CK 1978 m. liepos plenumo.

Akmenės rajono Kivilyių kolūkis garsėja aukšta žemdirbių kultūra, gerais pasiekimais gyvulininkystėje. Daug pajamų gaunama ir už daugiamečių žolių sėklą. Pagal specializacijos planą kivyliečiai ja aprūpina visus rajono ūkius. Didelę pelno dalį ūkio valdyba skiria naujai technikai įsigyti, statyboms. Pastaraisiais metais rekonstruotos senos ir pa-

statytos naujos gyvulininkystės fermos, geri sandėliai, eilės laukia milijono rublių vertės mechanizacijos kiemo statyba.

Kivilyių kolūkis pirmasis rajone prieš septynerius metus baigė perkelti žemdirbius iš vienkiemių į gyvenvietes. Ypač išaugo centrinė gyvenvietė. Čia dabar gyvena daugiau kaip šimtas žemdirbių šeimų, yra prekybos centras, kultūros namai, mokykla, kiti reikalingi visuomeniniai pastatai. Ūkio lėšomis pastatyti nutekamųjų vandenų valymo įrenginiai, visuose namuose įvesta kanalizacija, vandentiekis. Sumanai panaudojami ir senesni pastatai. Štai po rekonstrukcijos buvusioje pradinėje moky-

loje įsikurs vaikų darželis, anksčiau ūkio kontoroje — naujosios aštuonmetės mokyklos moksleivių bendrabutis ir t. t.

Kivyliečiai supranta, kad gražiam gyvenimui neužtenka vien gerų namų. Užten-

Partijos nutarimus — į gyvenimą

kus Agluonos upelį, prie rūpestingai prižiūrimo parko sutvyliaavo tvenkiniai. Čia dabar mėgiama žemdirbių poilsavieta. O gyvenamieji namai ir toliau statomi.

— Kasmet Kivilyuose pastatome po penkis-šešis naujus namus, — sako ūkio inžinierius statybininkas Egil-

jus Kleinas. — Gavę paskolas, juose mielai įsikuria naujai atvažiuoję žemės ūkio specialistai, nemažai atsikelia į ūkį ir miestiečiai.

Perėjus prie šakinio valdymo, ūkyje sudarytas atskiras statybos padalinys. Jo

žmonėms darbo netrūksta visus metus. Dauguma statybos darbų kolūkyje padaroma savo jėgomis.

Iš šešiolikos rajono ūkių aštuoniuose jau nebeliko vienkiemių. Gražias gyvenvietes pasistatė Černiachovskio, Jučių, S. Daukanto, „Tarybinės vagos“ ir kiti kolūkiai. Per ketverius šio penkmečio metus Akmenės rajone į gyvenvietes persikėlė beveik devyni šimtai žemdirbių šeimų. Gyventojų patogumui jose pastatyti aš-

tuoni vaikų darželis, viešnuolika valgyklų, septyniuose ūkiuose veikia pirtys.

Lenino kolūkyje teko matyti dailių centrinių kolūkio gyvenvietės maketą. Jį atvežė Kauno projektuotojai. Gražūs vienbučiai nameliai, sodas, želdiniai, vandens saugyklos, pirtis, vaikų darželis, aikštės, keliai, puikūs administracijos rūmai. Si pusės tūkstančio namų gyvenvietė kyla Akmenės miestelio pašonėje.

Kaimyniniame — Alkiškių kolūkyje iki rudens išpamiškių išsikels paskutinės šeimos. Jų laukia patogūs butai gyvenvietėje. Čia iš anksto pastatyta viskas, kas reikalinga žemdirbių buičiai — parduotuvė, kultūros namai, vaikų darželis.

Planingai skirstydami darbus, lėšas ir medžiagas, akmeniečiai pasiryžę per ateinančią penkmetį perkelti į gyvenvietes visas žemdirbių šeimas.

A. Norvalšas
ELTOS koresp.

Miesto ateiviai

Prie miesto ribos prisiliejęs Kniadiškių kaimas taps gražiausiu ir patogiausiu Panevėžio gyvenamuoju rajonu. Jo projektą paruošė respublikinio Miestų statybos projektavimo instituto Panevėžio skyriaus jauni architektai M. Steponavičius ir V. Andriuska.

Kniadiškis užims daugiausia kaip dviejų šimtų hektarų plotą. Artimiausiais metais čia numatyta pastatyti beveik pusę milijono kvadratinųjų metrų gyvenamojo ploto. Penkių, devynių ir dvylikos aukštų namuose įsikurs beveik 35 tūkstančiai panevėžiečių. Čia taip pat iškils 4 vidurinės mokyklos, 7 vaikų lopšeliai-darželiai, kino teatras, prekybos-visuomeniniai centrai, buities įmonės. Naujajame rajone nebus magistralinių gatvių, o tuo pačiu ir transporto triukšmo. Beveik ketvirtadalį jo ploto užims parkas ir kiti žalieji masyvai.

(ELTA)

Daugiau kaip 14 tūkstančių kvalifikuotų žemės ūkio specialistų — mechanizatorių, kombainininkų, vairuotojų, elektrikų-ryšininkų per savo gyvenimo metus išleido Raseinių kaimo profesinės technikos mokykla. Joje yra puikios sąlygos mokytis: 28 teorinio, 10 praktinio ir du programinio mokymo kabinetai aprūpinti naujausiomis techninėmis ir vaizdinėmis priemonėmis. Įrengtas distancinis techninių priemonių valdymas, elektrifikuoti stendai, veikiantys variklių mazgai. Eismo taisyklių, automobilių kabinetuose galima susipažinti su naujausių markių automobiliais, varikliais, agregatais, jų detalėmis. Pedagoginį darbą dirba 40 dėstytojų ir 30 gamybinio mokymo meistrai. Praktiniam gamybiniam mokymui tarnauja turtingas techninis parkas: 44 įvairių markių traktoriai, 25 automatinės, 16 kombainų, daug kitos žemės ūkio technikos.

NUOTRAUKOJE: bušimosios kaimo elektrinės-ryšininkės komjaunolės (iš kairės) R. Pilipaitė, D. Zabarauskaitė, V. Underytė, L. Ruginytė, E. Zalaitė, A. Tvirbutaitė, L. Pranaitytė ir R. Vileikytė.

T. Zebrausko nuotr. (ELTA)

Darbštus vaikas

Avalyninko profesija kukli. Tačiau Vidmantui Vanagai, Anykščių buitinio gyventojų aptarnavimo kombinato avalyninkui, jinais ir kasdienė duona, be kurios žmogus negali gyventi, ir svajonė. Įprasminti ateitį, ir galbūt savotiškas noras išsaugoti nuo seno gerbiamo tradicinio Lietuvos kurpiaus (šiandieninio batsiuvo) vardą.

Vidmanto Vanago darbininkiška biografija paprasta ir aiški. Dirbdamas kombinato užbaigė vidurinę mokyklą, tapo komunistinio darbo spartuoliu, IX-ojo penkmečio žymūnu. Praeitų metų individualius socialistinius įsipareigojimus įvykdė 135,9 proc., taigi, papildomai suteikė rajono gyventojams

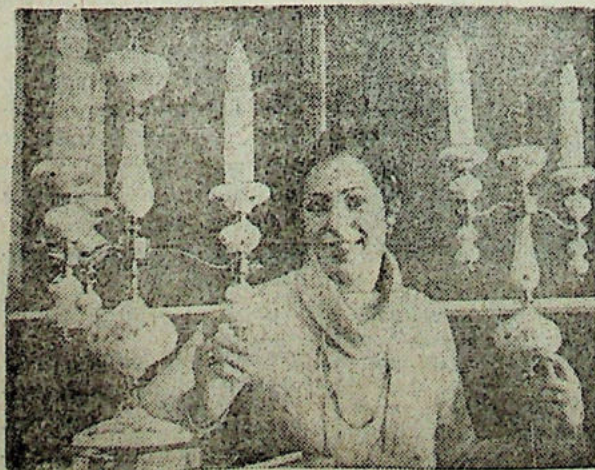
paslaugų už 1381 rublį. Vyrukas darbo nesirenka, moka visas avalyninko operacijas. Savo darbą grindžia ne tik sparta, bet ir puikia kokybe.

Kai saulėtą 1976 metų pavasarį Vidmantas buvo pašauktas į Tarybinės Armijos karių gretas, darbo draugai iš karto pajuto netekę nuosirdaus žmogaus, gero draugo, sąžiningo darbuotojo. Saugojo jis taikų mūsų šalies gyvenimą, laisvalaikio meno saviveiklos ratelyje grojo triūba, gitarra ir puoselėjo svajonę grįžti prie pamėgto darbo ir vėl įsijungti į gausią Anykščių buitininkų šeimą.

Grįžo, nes buvo labai laukiamas, reikalingas ir jau spėjęs gilias šaknis įleisti į šį kolektyvą. Savo protestų paslaptis stengėsi perduoti kitiems, besirengiantiems tapti avalyninkais. Drauge slėkė su profesinėmis žiniomis įsklepyti ir melą bei pagarbą darbu. Vid-

manto svarbiausias gyvenimo tikslas ne tik darbinė veikla. Jis — veiklus, plačių pažiūrų, vaikas, aktyvus visuomenininkas. Vidmantas Vanagas išrinktas Anykščių miesto Tarybos deputatu, yra komjaunimo ir profsąjungos aktyvistas, Buitinio gyventojų aptarnavimo kombinato pučiamųjų orkestro muzikantas.

A. GIKIENĖ

„Žvakė“ — taip pavadintas komplektas šviestuvų, kurį pradėjo gaminti Panevėžio elektrotechnikos gamykla. Šietynus ir toršerus, sienines ir stalines lempas, stiliuotas pagal XVIII-XIX amžiaus madą, gerai įvertino pirkėjai. Šiomet įmonė išleis daugiau kaip 13 tūkstančių tokių šviestuvų.

NUOTRAUKOJE: normuotoja J. Minkevičiūtė demonstruoja naujus šviestuvus.

A. Dillo nuotr. (ELTA)

KOLEKTYVINIS
DARBAS

Gegužės 24 d.
sukanka 75
metai nuo
Michailo
Solohovo
gimimo dienos

Michailo Solohovo — akademiko, Socialistinio Darbo Didvyrio, Valstybinės, Lenino ir Nobelio premijų laureato vardas žinomas visam pasauliui. Rašytoją-komunistą teisingai vadina didvyriškosios tarybinės epochos metraštininku. Rašytojas realistas, kurio kūrybą ištiesai skirta aukštųjų komunistinio idealo įtvirtinimui, valdovo istorinių lūžių etapų, žmonių gyvenimą. Istorinių kiltimų bangų viršūnėse. Jo „Tykusis Donas“ — grandiozinė epopėja kovos už Tarybų valdžią, Spalio revoliucijos ir pilietinio karo laikotarpiu. Niekas nerado tokių vaizdžių žodžių ir spalvų, parodančių prarają tarp kovojančių klasių kalme yrant amžiais nusistovėjusiai tvarkai, kaip M. Solohovas savo „Pakeltoje velėnoje“. Nepamiršdami tarybinių patriotų paveikslai sukurti rašytojo atsakymuose, publicistikos kūriniuose, romane „Jie kovėsi už Tėvynę“, skirtuose Didžiojo Tėvynės karo temai. Laudies gyvenimas su visais savo sudėtingumais, prieštaravimais, žmonių charakterių įvairovė atsispindi M. Solohovo kūriniuose, kupinuose partinės minties ir aukščiausio humanizmo.

TASS-o fotokronika

Kolūčiai plečia įmonę

Aplinkinių rajonų ūkiai kooperuotomis lėšomis padėjo pastatyti Floreštų pieno kombinatą galingą natūralaus pieno pakaitalo cechą. Sugirdę jo produkciją versliams ir paršeliams, ūkiai kasmet sutaupys apie 39 tūkstančius tonų natūralaus pieno. Per tam tikrą laiką įmonė iš savo pelno sugrąžins ūkiams ir statybai pasikolintas lėšas.

Toks įmonių ir ūkių bendradarbiavimas Moldavijoje jau nebe vienintelis. Kooperuotomis lėšomis plečiamas analogiškas cechas Kišiniovo pieno kombinatė.

(TASS-ELTA)

Prasmingos draugystės dvidešimtmetis

Prieš dvidešimt metų, 1960 metų liepos mėnesį Kauno politechnikumas „Lenino keliu“ kolūkyje suorganizavo savo darbo ir poilsio stovyklą. Sėkmingai moksleiviai padirbėjo kolūkio statybose, talkininkavo žemdirbiams nuimant derlių. Už gerą darbą 27 moksleiviams tuomet buvo įteikti garbės raštai, kitiems — asmeninės dovanos. Sekančiais metais Kūdrių kalno prieglobstyje vėl išaugo palapinių miestelis. Kauno politechnikumo auklėtiniai ir dėstytojai taip pat pamėgo „Lenino keliu“ kolūkį, kad pasiryžo žemdirbiams talkininkauti kas vasarą. 1963 metais šio technikumio stovykla „Granitas“, esanti „Lenino keliu“ kolūkyje, buvo pripažinta geriausia respublikoje, joje tą vasarą apsilankė daug svečių, apie moksleivių ir kolūkiečių draugystę plačiai rašė VLKJS Centro Komiteto žurnalas „Smena“. Ne blogesnius atsiliepimus už gerą darbą, aktyvią visuomeninę veiklą, prasmingai kolūkyje praleistas dienas moksleiviai išgirdavo ir vėlesniais metais. Stai, Algirdas Matulionis savo knygoje „Girių prieglobstyje“ su pasididžiavimu rašo apie „Granito“ stovyklautojus, kurie ne tik sąžiningai darbuojasi kolūkio laukuose, bet ir myli gamtą, prižiūri Kūdrių nušėnėlį, rūpestingai tvarko savo darbo ir poilsio stovyklos aplinką.

Taip jau dvidešimt metų tęsiasi draugystė tarp „Lenino keliu“ kolūkio ir Kauno politechnikumo. Politechnikumo dėstytojai, vadovai lankosi kolūkiečių šventėse, mieliai politechnikume laukiami atstovai iš kolūkio Politechnikumo muziejuje yra nuotraukų, eksponatų, bylojančių apie „Lenino keliu“ kolūkį. Apie moksleivių talkas mūsų rajono žemdirbiams daug įrašų galima perskaityti politechnikumo metraštyje. Besikuriančiame „Lenino keliu“ kolūkio kovinės ir darbo šlovės muziejuje taip pat bus nemažai vietos skiriama

šiai prasmingai draugystei. Pateikti vertingas, jau istorija tapusias pirmųjų darbo ir poilsio stovyklų nuotraukas, užrašyti dėstytojų ir moksleivių, dirbusių prieš dvidešimt metų „Lenino keliu“ kolūkyje, prisiminimus pasisiūlė patys technikumio dėstytojai ir moksleiviai.

Neperseniausiais susitikimais su kolūkio žmonėmis pabuvojo Kauno politechnikumo direktorius Saulius Stankevičius, pirminės partinės organizacijos sekretorius Rimantas Daujotas, direktoriaus pavaduotojas Algis Valatka, dėstytoja Aldona Malakauskienė, kiti technikumio moksleiviai žemdirbiams padarė turiningą koncertą. Netrukus prabėgė dar vienas kitas mėnuo, ir „Lenino keliu“ kolūkyje vėl įsikurs Kauno politechnikumo moksleivių darbo ir poilsio stovykla. Ir toliau tęsis prasminga ir graži žemdirbių ir moksleivių draugystė, kuriai šiemet sukanka dvidešimtmetis.

Vyt. Bagdonas

Gamybos koncentravimas ir veislininkystė

Dabar kiaulinių kystė plečiama pramonine linkme. Stambios fermos — tarpukinės kiaulinių kystės įmonės aprūpinant sveiku, greitai bręstančiu ir pašarus gerai įsisavinančiu prieaugliu, itin svarbus vaidmuo tenka kiaulių veislininkystei. Iš pirmo žvilgsnio atrodytų, kad rajone esančios keturios veislinės fermos, būtent, „Anykščių šilėlio“, „Lenino keliu“, „Svyturio“ kolūkiu ir Elmininkų eksperimentinio ūkio, visiškai patenkina rajono ūkių poreikius veisliniam prieaugliui, nes per 1979 metus rajone nupirkti 1150 veislinių kiaulių, o minėtos veislinės fermos per tą laikotarpį užaugino 1620 kiaulių.

Tačiau perspektyvoje, vykdamas partijos nubėžtą žemės ūkio gamybos specializavimo ir koncentravimo programą, stambinant ir pertvarkant kiaulinių kystės fermas, įvedant į rikiuotę Svėdasų tarpukinę kiaulinių kystės įmonę, veislinių kiaulių poreikis išaugs. Todėl rajone numatyta įkurti dar vieną veislinę fermą „Atžalyno“ kolūkyje. Tam kolūkyje buvo ruošiamasi iš anksto, todėl per šiuo metų pirmą ketvirtį kolūkis jau pardavė 125 veislinės kiaulaitės.

Veislininkystės fermose ir toliau bus auginamos tik grynaveislės kiaulės. Tačiau stambiose prekinėse fermose ir tarpukinėse įmonėse tikslingiau užsiimti kiaulių veislių kryžminimu, įsivežant skirtingų veislių kuilius. Per 1980 metus rajono ūkiuose turi būti gauta 26000 paršelių mišrūnų.

Intensyvinant kiaulinių kystės veislininkystės kryptimi, nemaža padaryta „Anykščių šilėlio“ ir „Lenino keliu“ kolūkiuose. Pastarojo dešimtmečio bėgyje šiuose kolūkiuose išauginta ir parduota Anykščių bei kitų respublikos rajonų ūkiams atitinkamai 4475 ir 3000 veislinių kiaulių. Iš „Anykščių šilėlio“ kolūkio nupirkti kiaulaitės suformuotos veislinių fermų bandos Biržų rajono K. Poželos, Kupiškio rajono Byčių kolūkiuose, Rokiškio rajono

Onuškio Garbės Zenklo ordino tarybiname ūkyje ir kitur. Šiais metais abu kiaulių veislininkystėje specializuojasi kolūčiai turi itin svarbią užduotį — išauginti ir paruošti veislinę medžiagą Svėdasų tarpukinei įmonei.

Šiuose kolūkiuose šio dešimtmečio bėgyje išaugo kiaulių bandos. 1970 metais „Anykščių šilėlio“ kolūkyje buvo laikomos 2523, o „Lenino keliu“ kolūkyje — 1527 kiaulės, o šių metų pradžioje atitinkamai 3075 ir 2028 kiaulės. 1970 metais „Lenino keliu“ kolūkis buvo pagaminęs po 74,5 cent kiaulienos 100 ha ariamos, o dabar tas rodiklis siekia 114,8 cent. Tai vienas iš geriausių rodiklių rajone.

Daug daroma „Anykščių šilėlio“ ir „Lenino keliu“ kolūkiuose, didinant kiaulienos gamybos intensyvumą. 1970 metais 2–4 mėn. amžiaus paršelių priešvoriai čia buvo 252–283 g, o dabar — 386 g, o penimui kiaulių priešvoriai siekia 446–441 g. Nuimamas paršelis šiuose ūkiuose per dešimtmetį pasunkėjo vidutiniškai 3,3–1 kg ir sveria po 20 kg. Iš vienos paršavedės per metus gaunama po 24,3–22 paršelius.

Šiu ūkių veislinių fermų pasiekimus pirmiausia nulėmė čia trūšiančių žmonių rūpestingumas, susiklausymas bei darbštumas. Sunkiomis praėjusios žiemos sąlygomis kruopščiai buvo prižiūrimos, nestokojo pašaru ir pakratu kiaulės „Lenino keliu“ kolūkyje. Kolūkio pirmininkas A. Slavenskas ir nepalankiais metais taip organizavo darbus, kad aruoduose buvo sukaupta nemaža grūdų ir kiaulės pašaru nestokojo. „Anykščių šilėlio“ kolūkio pirmininkas V. Sos-takas pasirūpino, kad kolūkyje išaugtu gera gėvulininkystės specialistų šeima. Jiems dirbti tikrai nelengva ir sudėtinga. Nors įgyvendinta vidukinė specializacija ir koncentracija, bet dešimtis kilometrų per dieną reikia nuvažiuoti šilėlietei, fermos vedėjai Danutei Samu-lienei, tvarkant reikalus

šiai prasmingai draugystei. Pateikti vertingas, jau istorija tapusias pirmųjų darbo ir poilsio stovyklų nuotraukas, užrašyti dėstytojų ir moksleivių, dirbusių prieš dvidešimt metų „Lenino keliu“ kolūkyje, prisiminimus pasisiūlė patys technikumio dėstytojai ir moksleiviai.

Neperseniausiais susitikimais su kolūkio žmonėmis pabuvojo Kauno politechnikumo direktorius Saulius Stankevičius, pirminės partinės organizacijos sekretorius Rimantas Daujotas, direktoriaus pavaduotojas Algis Valatka, dėstytoja Aldona Malakauskienė, kiti technikumio moksleiviai žemdirbiams padarė turiningą koncertą. Netrukus prabėgė dar vienas kitas mėnuo, ir „Lenino keliu“ kolūkyje vėl įsikurs Kauno politechnikumo moksleivių darbo ir poilsio stovykla. Ir toliau tęsis prasminga ir graži žemdirbių ir moksleivių draugystė, kuriai šiemet sukanka dvidešimtmetis.

Vyt. Bagdonas

Gegužės 25-oji — CHEMIKO diena

Naujų drabužių kūrėjai

Bėga, vingiuoja šilko juostos. Jeigu išstietume visas jas, per metus išaustas Kauno P. Ziberto šilko kombinatė, nesunkiai apjuostume Žemės rutulį per pusiaują.

Gaudžia, dūžia didžiojo „šilko audėjo“ cechai, o netoli iškilusiuose rūmuose — ramuma alsuojantys kabinetai, laboratorijos. Čia įsikūręs Lietuvos tekstilės pramonės mokslinio tyrimo institutas.

„Instituto direktoriaus pavaduotojas Vladas Brazauskas kviečia į vieną laboratorijų. Specialiame stende ant sukabintų vyriškų kostiumų iš dujų pliaupia vanduo. Mūsų palydovas nukabina vieną jų, gerai nupurto, ant grindų lieka halutė, o drabužis — sausutėlis.

— Šią savybę audiniams suteikė polimerai, — aiškina V. Brazauskas. — Kiekviena cheminio junginio dalelytė, „jausta“ ir rietimui, budriai saugo savo zoną. Ir ne tik nuo vandens. Ne bėda, jei apsisuktė rašalu, alyva ir kitu skysčiu — jie, it gyvsidabrio karoliukai, nurišdės žemėn, nepalikdami ant audinio pėdsakų.

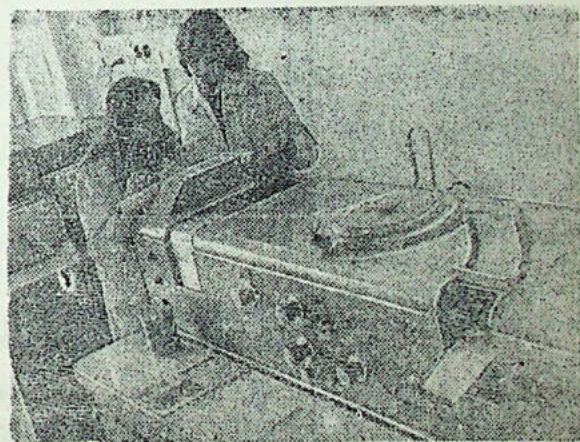
Įdomi ir kita mokslininkų ruošiamą naujovę. Iš sintetinių pluoštų gaminami audiniai šalia daugybės privatumų — jie yra pigūs, stiprūs, dailes — turi ir neigiamų savybių. Viena jų — su-

sidarantys aukšti elektrostatiniai krūviai. Paprastai kalbant, audiniai įsielektrina. Drabužiai iš tokių medžiagų limpa prie kūno, šurkštoki, susilietę su kitais iš tos pačios medžiagos pasiūtais drabužiais net kibirkščiuoja. Netrukus to nebebus: mokslininkai sukūrė preparatus, kurie keliolika kartų sumažina elektrostatinius krūvius. Audiniai taps švelnesni, minkštesni ir nesitęps, nes prie jų nelips dulksės.

„Yra ir tokių audinių, kurių nereikia austi. Tiesa, kol kas jais „rengiami“ tik prieštaisyti vyriški kostiumai, bet netrukus neauštiniai audiniai pasirodys ir pardavėtuose.

Instituto laboratorijose slepiama sukurta sintetinius audinius, kurie nesiglamžytų, būtų elastingi. Viena paskutinių naujovių — medžiagos darbo drabužiams, kuriais vilkės darbininkai karštuose cehuose, pavyzdžiui, pilstant metalą. Lydinų lašai jų nepradegins. Tokie audiniai tiks ir kitiems tikslams — nedegamoms užuolaidoms teatruose, viešbučiuose, koncertų salėse. Keičia savybes ir kapronas: chemiškai modifikuotas jo pluoštas neblogiau už medvilnę sugerla drėgmę, nebetrul nemalonaus „sintetinio“ žvilgesio ir pasidaro panašus į vilną.

R. Česna

Vilniaus pakraštėje auga mokslininkų miestelis. Vieni pirmųjų čia įsikūrė LTSR Mokslų Akademijos Chemijos ir cheminės technologijos instituto mokslininkai. Dabar šalia jų bazės kyla Biochemijos, Ekonomikos, Zoologijos ir parazitologijos institutų korpusai.

Chemijos ir cheminės technologijos instituto mokslininkai garsėja savo darbais kuriant antikorozines dangas. Naujoje gamybinėje-eksperimentinėje bazėje išbandomos mokslininkų sukurios naujos technologijos, sutrumpinamos mokslo naujovių kelias į gamybą.

NUOTRAUKOJE: Spektroinės analizės laboratorijos laborantės V. Gudėnaitė (kairėje) ir A. Merkylė registruoja molekulinį spektrų rezultatus.

A. Palionio nuotr. (ELTA)

nukelta 4 pusl.

„Elektrifikuotos“ bitės

Bandymais įrodyta, kad bitės darbininkės, gavusios nedidelį elektros krūvį, padaro daugiau išskridimų, mažiau pavargsta. Esant beveik dvigubai didesniam negu natūraliomis sąlygomis — 2–3 voltų įtampos skirtumui tarp bitės ir jos lankomo žiedo, lengviau paimti nektarą, o žiedadulkės labiau limpa prie bitės. Vadinasi,

padaugėja surinkto medaus ir apdulintų augalų.

Riazanės žemės ūkio instituto studentų konstravimo biuras pasiūlė labai paprastą būdą. Dešimčiai avilių pakanka neilgo laido ir kišeninio žibintuvėlio elementų, kurie išstarnauja porą savaičių. Elektrifikuojama prie

bičių laktos pritaisyta metalinė plokštelė. Išskridamos iš avilio, bitės gauna papildomą elektros krūvį.

(TASS-ELTA)

**KOLEKTYVINIS
DARBAS**

3 psl. 1980, V. 24

Gamybos koncentravimas ir veislininkystė

atkelta iš 3rusl.

Kaip ir visuose ūkiuose, bene sunkiausia sprendžiama problema — tai pastatų rekonstrukcija ir statyba. Labai sumaniai buvo rekonstruoti pastatai tiek „Anykščių šilėlio“, tiek „Lenino kelių“ kolūkiuose, tačiau šandieną jie vėl nebeatenkina nei išaugusio gamybos lygio, nei veislininkystės reikalavimų. Rajono statybinės organizacijos turėtų padėti šioms ūkiams sparčiau plėsti kiaulių fermas.

Didžiausios pagarbos ir pagyrimo verti šių ūkių veislininkystės trūkumų žmonės — šėrejai, pašarų vežikai bei valytojai.

25 metus dirba fermose paršelių auginimo šilėlielė Teklė Gavėnavičienė. Jos rūpestingos rankos ir šeimi-

ninko žvilgsnis fermoje jaučiamas visą laiką. Per pastaruosius 4 metus Teklė gavo 2967 paršelius, kurie nujuokomi svėrė vidutiniškai po 20,5 kg. Iš vienos paršavedės ši darbšti moteris vidutiniškai per trejus pastaruosius metus gavo po 25,7—26,2 paršelio. Jos prižiūrimų paršavedžių visumas — po 11,7 paršelio iš pagrindinių ir 10,9 — iš pakaitinių. Į šią darbštuolę lygiuosi darbo draugės A. Sapokienė, N. Džusojeva. Daug veislinio prieauglio užaugino to paties kolūkio kiaulių šėrejai Genė ir Pranas Karveliai. Jie fermose trūšia jau 11

metų, prižiūrė 650 klaukaičių ir kuiliukų, kurių paros prieštovis — 469—525 g.

Neblogai sekasi „Lenino kelių“ kolūkio paršelių auginimo Nijolei Raščiuvienei, Stasei Petronienei. Per eilais metais Nijolė iš savo prižiūrimos grupės gavo 1252 paršelius, kurie nujuokytų svėrė po 19,7 kg. Per pirmą šių metų ketvirtį Stasė jau nujuokė 284 paršelius, kurie svėrė po 19,3 kg.

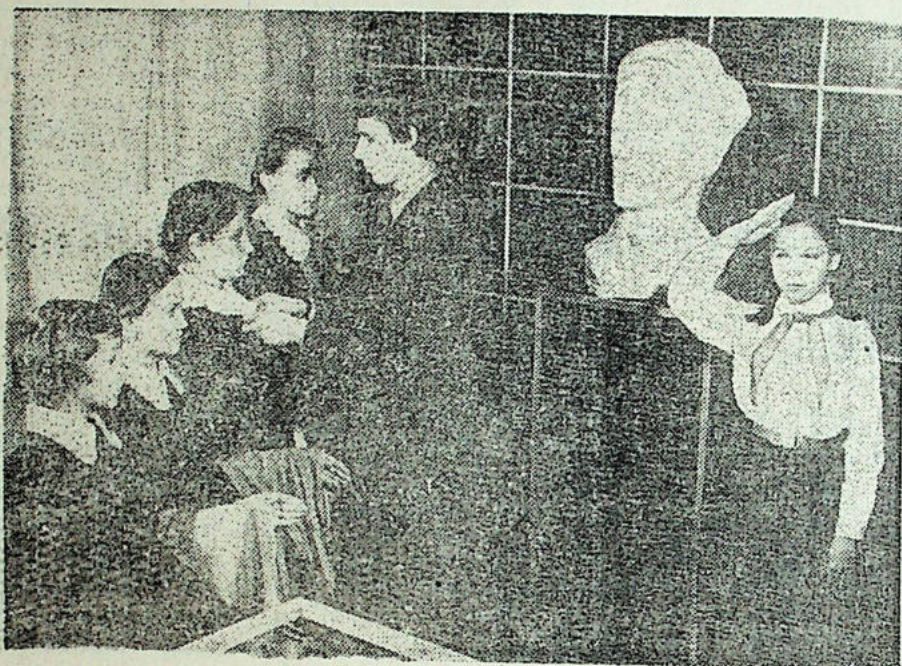
Gerai auga, kasdien pasunkėja po 550 g Janės Raščiuvienei prižiūrimas veislinis prieauglis. Tai nelengva pasiekti, nes kasdien šiai moteriai tenka pašerti ir

prižiūrėti 340 veislinių klaukaičių.

Daug gero nuveikta rajono veislininkystės fermose, bet dar nemaža problemų reikia išspręsti bendroms visų žemės ūkio specialistų — zootechnikų, agronomų, mechanizatorių bei statybininkų — pastangomis, kad ši svarbi ūkio šaka taptų dar intensyvesnė, kad kasmet būtų išauginama daugiau veislinių klaukaičių bei kuiliukų.

N. Cerniauskienė
Pasvalio tarprajoninės veislininkystės įmonės
kiaulininkystės skyriaus
vyr. zootechnikė

Didvyrių vardai amžinai gyvi

Tarybų Sąjungos Didvyrio Juozo Aleksonio atminimas gerbiamas Kaune. Jo vardu pavadintoje vidurinėje mokykloje atidarytas J. Aleksonio muziejus. Daug autentiškos medžiagos muziejui padovanojo jo kovų bendražygis Albinas Jakūnas.

Mokykloje, prie Tarybų Sąjungos Didvyrio J. Aleksonio biusto mokyklos pionierių iškilmingai užrašomi pionieriški haklaraiščiai, vyksta pionieriškos sueigos. NUOTRAUKOJE: J. Aleksonio muziejuje iškilmingai užrašomi pionieriški haklaraiščiai. G. Svitojaus (ELTA) nuotr.

UŽSIENYJE

○ Nikaragvoje sudaryta Valstybės taryba, kuriai pavestos įstatymų leidimo funkcijos. Į ją įeina 47 politinių, visuomeninių, profesinių ir kitų organizacijų atstovai. Tarybos pirmininku išrinktas Sandino nacionalinio išsivadavimo fronto atstovas Bajardas Arsė.

○ Irano centrinis bankas paskelbė, kad išimamos iš cirkuliacijos 10 tūkstančių rialų asignacijos. Gyventojams jos pakeičiamos į mažesnio nominalo asignacijas. Tuo būdu siekiama palaipsniui pakeisti šacho režimo

išleistus pinigus ir kovoti su kontrrevoliucinėmis jėgomis, kurios išsivežė iš šalies didžiules finansines lėšas.

○ Kaip pranešė Europos bendrijų komisija, vidutiniai metiniai infliacijos augimo tempai „mažąja Europoje“ pasiekė 14 procentų. Labiausiai prekės per metus padidėjo Anglijoje ir Italijoje (maždaug 20 procentų).

○ Industrinėse Vakarų šalyse nuo triukšmo kenčia 300 milijonų žmonių. Tokią išvadą padarė vienijančios 24 kapitalistines valstybes ir siekiančios suderinti jų ekonominę bei prekybinę politiką Ekonominio bendra-

darbiavimo ir vystymo organizacijos ekspertų grupė.

○ Etlopijos valstiečių asociacija vienija daugiau kaip 7 milijonus valstiečių ūkių — didžiąją Etlopijos gyventojų daugumą. Sukolektyvinti valstiečiai, kovoti už aukštesnį žemės ūkio gamybos lygį, likviduoti kaimo gyventojų neraštingumą — tokie yra jos vykdomi uždaviniai.

○ Graikijos parlamentas išrinko naują respublikos prezidentą. Juo tapo „Naujosios demokratijos“ partijos lyderis Konstantinas Karamanlis, kuris iki tol buvo šalies ministras pirmininkas. (TASS-ELTA)

Socializmo šalyse

BERLYNAS. Kombinato „Fortšrit“ darbuotojai išsiuntė užsakavams 35 000-ąjį E-512 tipo kombainą. Šio VDR žemės ūkio mašinų gamybos flagmano produkciją plačiai žinoma beveik 30-ye valstybių.

PRAHA. Čekoslovakijos energetikos sistema šiais metais gaus 1200 tūkstančių kilovatų naujų pajėgumų. Metų pradžioje pradėjo veikti antrasis Jaslovskės Bohunicos atominės elektrinės energetikos blokas, statomas šiluminės elektrinės „Melnik-3“ 500 tūkstančių kilovatų agregatas, energetikos blokas Pruneržovo šiluminėje elektrinėje, akumuliacinės hidroelektrinės „Corny vag“ pirmoji eilė.

VARSUVA. Silezijoje — Lenkijos industrijos centre — pradėtas įgyvendinti perspektyvinis gamtos apsaugos planas, priimtas penkiolikai metų. Visą darbą koordinuoja specialiai įsteigtas aplinkos apsaugos centras.

ULAN BATORAS. Nauja drėkinimo sistema Tėlo slėnyje, MLR Ubsunaro almeke, įgalins panaudoti žemdirbystei 20 tūkstančių hektarų plėšinių. Internacionalinis Tarybų Sąjungos ir Mongolijos statybininkų kolektyvas įsipareigojo atiduoti pirmąją šio didelio trigavimo objekto dalį iki 1980 metų pirmojo pusmečio pabaigos.

BUDAPESTAS. Vienoje didžiausių Vengrijos statybų — Pakšo atominėje elektrinėje prasideda baigiamoji darbų stadija. Pradėjusi veikti projektiniu galingumu, elektrinė ties 20 procentų visos Vengrijos Liaudies Respublikoje gamintos elektros energijos. Pakšo atominė elektrinė statoma pagal Tarybų Sąjungos projektus, pagrindiniai techni-

nologiniai įrenginiai taip pat gaunami iš Tarybų Sąjungos. Atskirti elektrinės mazgai gaminami Čekoslovakijoje, Lenkijoje ir Bulgarijoje.

BUKARESTAS. Brašovo automobilių gamykla pirmą kartą Rumunijoje pradėjo gaminti 120 tonų savivarčius sunkvežimius. Jie aprūpinti 1200 arklio jėgų galingumu dizeliniais varikliais, gali važiuoti iki 55 kilometrų per valandą greičiu. Sunkvežimio ilgis — 10, aukštis — 5 metrai.

HANOJUS. Baigiamas atkurti karo sugriautas pietų Vietnamo žemės ūkis. Per penkerius metus įrengta 400 tūkstančių hektarų žemių irigavimo sistema, pakrantės ruožo pastatyti daugelio kilometrų ilgio pylimai, kurie apsaugo pietinių provincijų laukus nuo jūros potvynių, pastatytos 85 siurblinės.

VARSUVA. Valbicho miesto radijo gamykloje „Diora“ pradėti serijomis gaminti aukščiausios klasės stereofoniniai radijo aparatai „Zodiakai“. Jie turi elektroninę atmintį, įgalinančią programuoti radijo stočių priėmimą.

ULAN BATORAS. MLR socialistinio darbo brigados šiemet švenčia 20 metų jubiliejų. Šalyje dabar yra daugiau kaip tūkstantis tokių kolektyvų. Juos dirba beveik 200 tūkstančių gamybos pirmūnų.

BERLYNAS. Didelio VDR pramonės centro — Halės apylinkėse pastatyti pirmieji respublikoje eksperimentiniai namai, kuriuos apšildo saulės energija. Ant jų stogų sumontuoti specialūs 25 kvadratinio metrų pločio kolektoriai, kurie „kaupia“ saulės šilumą. (TASS-ELTA)

Redaktorius ST. VINCIUNAS

Reikalinga

Anykščių mechanizuotai kolonai reikalinga buhalterė-kaslininkė.

Dėl darbo sąlygų kreiptis šiuo adresu: Anykščiai, Stoties gatvė Nr. 5 arba skambinti telefonu 5-13-85.

Viršininkas

Naujai susikūrusiai Anykščių rajono gamybinio susivienijimo Kilnojama mechanizuotai kolonai reikalingi: darbu vykdytojas, elektrikai, santechnikai, suvirintojai elektra ir dujomis.

darbininkai fermų įrengimų ir šaldytuvų techn. aptarnavimui.

Kreiptis šiuo adresu: Anykščiai, Tiekimo-6, į kurių skyrių arba skambinti telefonu 5-18-58.

Viršininkas

Dekosja

Nuoširdžiai dėkojame Anykščių Svieslo gamyklos kolektyvui, Svieslo kolūkio pirmininkui V. Kovui, giminiams, kaimynams, visiems, kurie užjautė ir padėjo mums sunkią valandą, laidojant mylimą vyrą ir tėvelį Povilą Kaušpėdą.

Žmona ir vaikai

Nuoširdžiai dėkojame „Anykščių šilėlio“ kolūkio valdybai, pirmininkui V. Sotakui, visuomeninėms organizacijoms, giminiams, kaimynams, visiems, kurie užjautė ir padėjo mums, laidojant mylimą žmoną ir mamytę.

Rukšų šelma

VYTAUTUI LIKTORUI
Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užuojautą reiškia
Troškūnų vartotojų kooperatyvo darbuotojai

VYTAUTUI LIKTORUI
Gilaus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užuojautą reiškia
Troškūnų miesto paroduotųjų Nr. 14 ir 17 darbuotojai

Parduoda

„Gintaro“ kolūkyje. Maželių kaimo skubiai parduodamas gyvenamas namas ir ūkiniai pastatai. Yra sodas. Kreiptis ten pat, į Antaną Sakalį.

Rinko Panevėžio spaudo rotacinė mašina. Indeksas 87262
Išleista ketvirtadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11.186 Užsak. Nr. 735

234930 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redaktoriaus 5-14-74, red. pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laišku ir žemės ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективный труд» («Коллективный труд») — орган Аникшкяйского районного комитета КП Литвы и Аникшкяйского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)